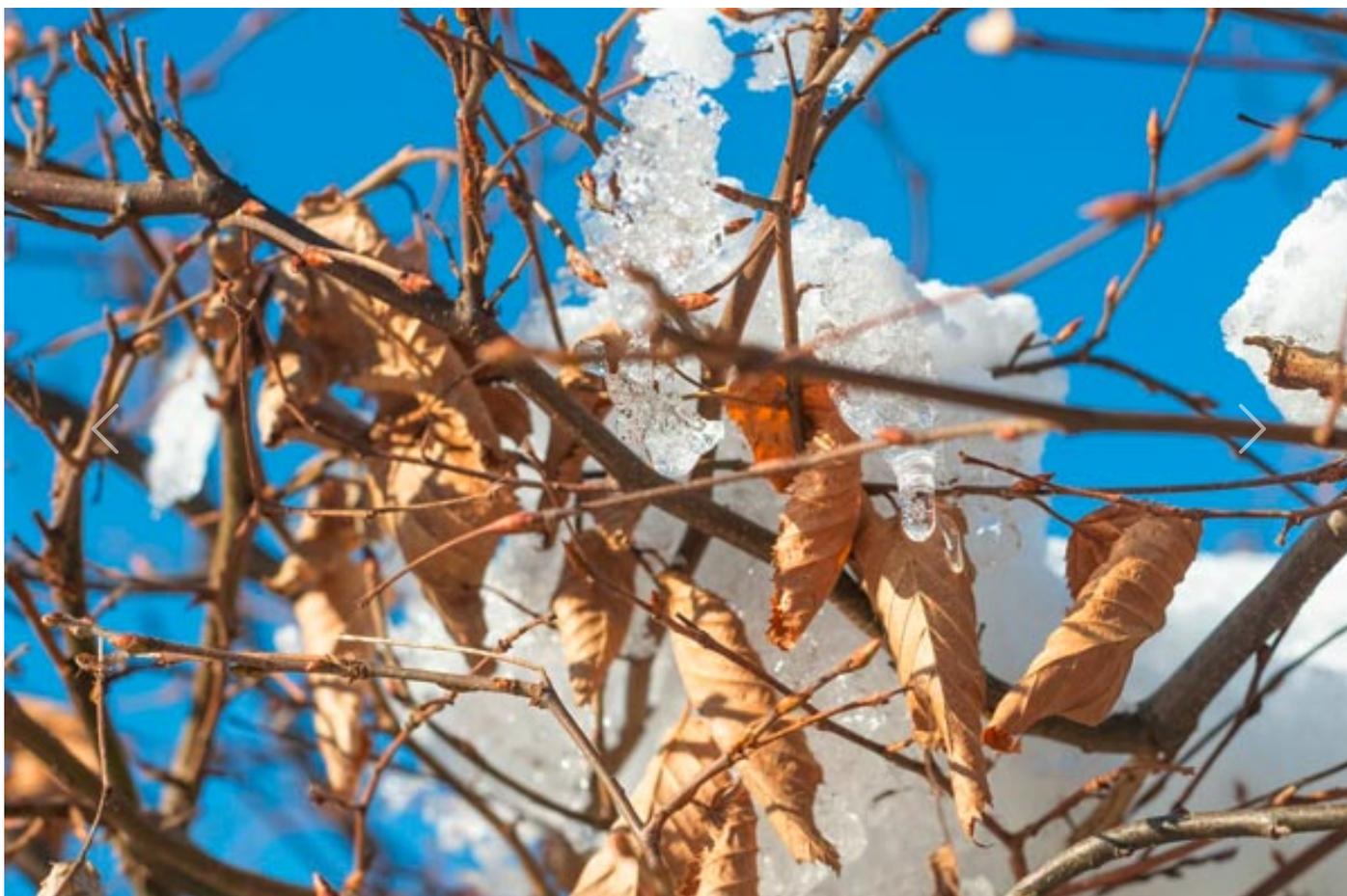

Растителнозащитни мерки при овощни култури през ноември

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.11.2024 *Брой:* 11/2024

Зимата вече настъпва и листопадните растителни видове се подготвят за зимен покой. След като листата на овощните окапат е време за важни, превантивни растителнозащитни мерки. Така ще се предотврати увеличението на фитопатогенна зараза и популацията насекоми през следващата година.

През ноември условия за провеждане на есенните растителнозащитни пръскания при овощките ще има в началото на месеца, в средата на второто и през повечето дни от третото десетдневие.

Втората половина на ноември е подходящ срок за засаждане на овощки.

Сега е моментът и да изготвите план за борба с болестите и неприятелите през следващата година. Добре е да се направи и разчет за препаратите и материалите, необходими за провеждане на борбата с болестите и неприятелите през следващата година.

Тъй като на някои болести мицелът се запазва в листата, плодовете и почвата, както и това че насекомите могат да зимуват в почвата, да зимуват по заразните плодове и дървесина и да образуват гъсенични гнезда по леторастите и листа се налагат следните мерки:

При семкови, костилкови и орехоплодни

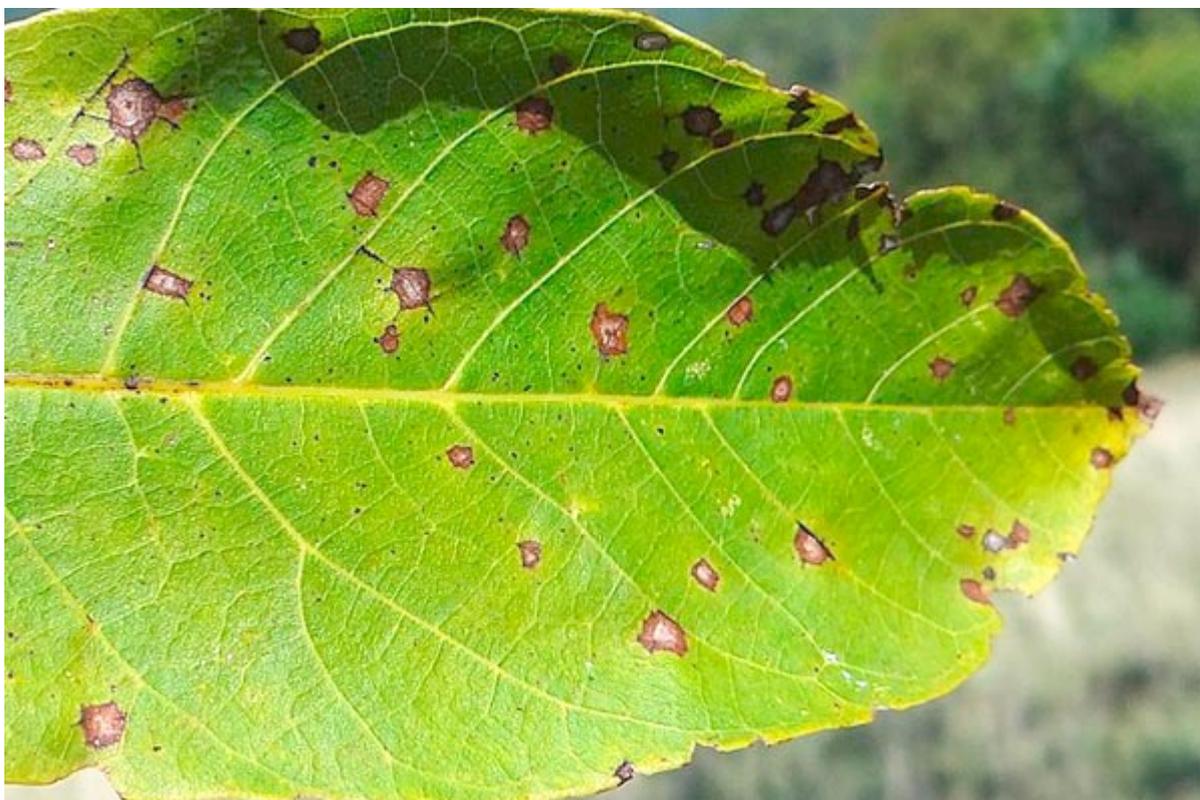
Цилиндроспориозата е икономически важна болест за районите на отглеждане на черешата и вишната, но има най-голяма вредоносност за овощните разсадници и младите овощни насаждения. Борба с болестта трябва да започне още от есента чрез заораване на окапалите листа, с цел намаляване на първичната инфекция

При силно нападнати, преди листопада, ябълкови и крушови дървета от струпяване и черешови – от цилиндропориоза окапалите им листа се събират и пръскат с 5% карбамид.

За борба с кафявото и черно гниене, загиването на завръзките на дюлята, бадемовият семеяд, прасковеният клонков молец, златозадката и бялата овощна пеперуда мумифицираните плодове и гъсеничните гнезда се събират и унищожават.

Изрязват се и се изгарят заразените от брашнеста мана летораста по ябълката и прасковата, заразените от струпяване, черно гниене и кафяви листни петна летораста по крушата, нападнатите от сачмянка летораста по костилковите и бадема, заразените от кафяво гниене по семкови и костилкови видове, леторастите на бадема, нападнати от церкоспороза, оранжеви листни петна и струпяване, на ореха от антракноза и бактериоза, на леската от лешников сечко, яйчните пръстенчета на пръстенотворката и яйчните щитчета на ябълковия молец.

За унищожаване на зимуващите гъсеници на ябълковия, сливовия и ореховия плодов червей, крушовия пъпкопробивач, кръгломиниращия молец, корестата завивачка, ябълковата стъклена, крушовите бълхи, глоговия акар и яйчните купчинки на гъботворката, старата кора на овощните дървета се остъргва, събира се и се изгаря. Остъргването се извършва с тъп нож, без да се засяга ликовата част на кората, а отпадъците се събират в платнище и се изгарят.

Антракнозата по ореха е най- разпространената и най-сериозна болест по орехите. Причинява се от гъба и атакува всички видове орехи

Окапалите листа в ореховите насаждения се събират и изгарят, за да се унищожи зимуващата в тях зараза от антракноза и бактериоза.

Почвата в овощните насаждения се изорава дълбоко, за да се унищожат ябълковата оса, змиевидноминирацията молец, ларвите на майския бръмбар, ябълковият цветопробивач, крушовата дървеница, вишневата листна оса, черешовата муха, костилкоплодовата листна оса, сливовата плодова оса, бадемовият семеяд, бадемовата листна оса, ореховият плодов червей, лешниковият и кестенов хоботник.

Чрез дълбоко заораване на листата се унищожават и струпяването по ябълка и круша, бели листни петна по крушата, кафяви листни петна по дюлята и крушата, черно гниене по семковите овощни видове, загиване на завръзките на дюлята, червени листни петна по сливата, церкоспороза, оранжеви листни петна и струпяване по бадема, антракноза и бактериоза по ореха. Така листата изгниват, а заедно с тях загиват и причинителите на болести.

Прасковените, кайсиевите, черешовите, вишневите и бадемовите насаждения се напръскват с 2 % бордозелов разтвор (2 кг син камък и 1,5 кг негасена вар за 100 л вода) за борба със сачмянката и инфекциозна апоплексия.

Стъблата и дебелияте клони на овощните дървета се намазват с 20% варна каша и малко глина за предпазване от зимните мразове, за унищожаване на лишеите и мъховете и за отблъскване на миризливия дървесинояд и дървесницата.

При ягоди

Изорава се почвата за унищожаване на възрастните от ягодово стъблохоботниче, ягодови хоботници, белите и червените листни петна.

При малини

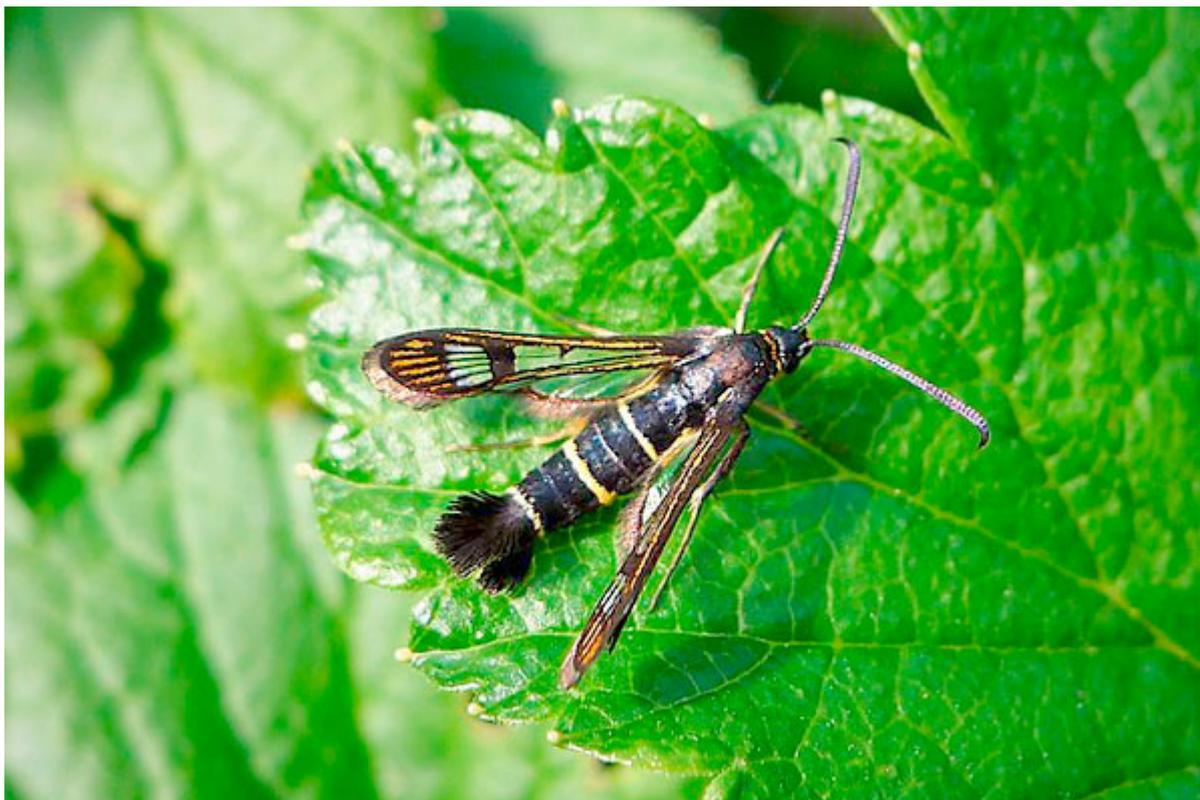
Изрязват се и се унищожават заразените от антракноза, дидимела и нападнати от малинова галица или агрилус издънки.

Обикновеният малинов бръмбар през последните години се превърна в икономически най-важния неприятел на малините. Борбата с него се извежда чрез обработка на почвата около малиновите храсти и в междуредията през есента и чрез двукратно пръскане на малиновите насаждения с един от разрешени за употреба инсектициди преди цъфтежа и после срещу ларвите, в началото на излюпването им, в края или след прецъфтяване на малините

Изорава се почвата в междуредията на насажденията, за да се унищожат възрастните на малиновия бръмбар и ларвите на малиновата галица и причинителите на ръждата, антракнозата и листните петна.

При касис

Касисовата стъкленка у нас е разпространена повсеместно. Напада касиса и другите френски грозда. Повредите по леторастите могат да достигнат над 30-40%.

Изрязват се и се изгарят леторастите, нападнати от американска брашнеста мана и стъкленка.

Изорава се почвата за унищожаване на касисовата галица, която зимува като ларва в пашкул върху почвената повърхност.